

2024-04-30 Nr. NV-1027

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-378(2), 24-379(2),24-380(2) TAIS-23-13169(4), 23-13168(4), 23-13166(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 5 D. NUTARIMO NR. 314 „DĖL TURTO AREŠTO AKTŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – TAAR NUOSTATŲ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. LIEPOS 16 D. NUTARIMO NR. 825 „DĖL SUMŲ, KURIAS DRAUDŽIAMA IŠIEŠKOTI IŠ KREDITO, MOKĖJIMO IR (AR) ELEKTRONINIŲ PINIGŲ ĮSTAIGOJE ATIDARYTOJE SKOLININKO SĄSKAITOJE ESANČIŲ LĖŠŲ, NUSTATYMO IR TAIKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – MVPD APRAŠO PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. GEGUŽĖS 27 D. NUTARIMO NR. 499 „DĖL NURODYMŲ PATEIKIMO PINIGINIŲ LĖŠŲ APRIBOJIMŲ INFORMACINEI SISTEMAI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PLAIS APRAŠO PROJEKTAS)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	<i>Teisingumo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-04-23	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Praktikoje dažni atvejai, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas nustato ne periodinę lėšų sumą, kuria skolininkas gali disponuoti kiekvieną kalendorinį mėnesį ir kuri galioja tol, kol ikiteisminio tyrimo pareigūnas jos nepanaikina, bet suteikia asmeniui teisę vieną kartą pasinaudoti tam tikra lėšų suma. Taip pat dažni atvejai, kai ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarime nurodoma, kad lėšos, kuriomis asmeniui suteikiama teisė disponuoti, gali būti panaudotos tik tam tikrai mokėjimo operacijai atlikti, tačiau nepateikiama nei tiksli lėšų, kuriomis gali asmuo disponuoti, suma, nei duomenys asmens, kuriam gali būti išmokama nurodyta suma, pavyzdžiui, nutarime nurodoma: leidžiama atsiskaityti su nukentėjusiu, leidžiama mokėti darbo užmokestį darbuotojams ar mokesčius valstybei ir pan. Atsižvelgiant į tai, kad galiojančios redakcijos TAAR nuostatuose nėra numatyta, kad registre galėtų būti tvarkoma ne tik periodinė lėšų suma, kuri galioja kiekvieną kalendorinį mėnesį, bet ir vienkartiniai leidimai pasinaudoti lėšomis, taip pat nedetalizuojama, kokius duomenis registrai turėtų pateikti ikiteisminio tyrimo pareigūnas, kai iš areštuotų lėšų leidžiama atlikti tik tam tikros paskirties pinigines operacijas, nėra aišku, kaip ir kokie duomenys turėtų būti tvarkomi registre. Tai lemia, kad kredito įstaigai pateikiama netiksli ar nepilna informacija apie lėšas, kuriomis leidžiama asmeniui disponuoti, ir kredito įstaiga neturi galimybės užtikrinti, kad asmuo lėšomis nepasinaudotų pakartotinai (kai suteikiamas vienkartinis leidimas pasinaudoti lėšomis), taip pat – kad lėšos būtų panaudotos pagal konkrečią paskirtį (kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas duoda leidimą atlikti tam tikrą piniginę operaciją).

MVPD aprašas reguliuoja neišieškomų sumų nustatymą tik vykdant išieškojimą iš fizinių asmenų, bet nereguliuoja neišieškomų sumų nustatymo skolininkams juridiniams asmenims, esant PLAIS aprašo ir MVPD aprašo nuostatų konkurencijai, trūksta teisinio aiškumo, kokia neišieškoma suma turi būti taikoma skolininkams juridiniams asmenims (didžiausia iš tų patį mėnesį pateiktų ar vėliausiai pateikta neišieškoma suma).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Iš Transporto priemonių savininkų apskaitos informacinės sistemos, kaip pirminio šaltinio, TAAR gaunamas duomuo – transporto priemonės identifikavimo numeris (turtą identifikuojantis kodas), tačiau TAAR nuostatuose nenurodyta, kad duomenys gaunami ir iš informacinių sistemų.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

TAAR nuostatų projektu siūloma:

- Ikiteisminio tyrimo pareigūnų nustatomas sumas, kuriomis leidžiama asmeniui disponuoti, Turto arešto aktų registre išskirti į dvi atskiras kategorijas (periodines lėšų sumas, kurios galioja kiekvieną kalendorinį mėnesį, kol nėra panaikinamos ir vienkartinės lėšų sumas, kurios galioja tik tam tikrą laikotarpį), detalizuoti duomenų apie šias sumas tvarkymą registre ir perdavimą į PLAIS.
- Nustatyti, kad tais atvejais, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas nustato vienkartinę lėšų sumą, procesiniame dokumente dėl vienkartinės lėšų sumos nustatymo turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam nustatoma vienkartinė lėšų suma.
- Nustatyti, kad tais atvejais, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas nustato, kad periodinė lėšų suma ar vienkartinė lėšų suma gali būti panaudotos tik tam tikrai lėšų pervedimo operacijai atlikti, procesiniame dokumente, kuriuo ikiteisminio tyrimo pareigūnas duoda leidimą atlikti lėšų pervedimo operaciją, turi būti nurodyti duomenys asmens, kuriam leidžiama pervesti lėšas, ir banko sąskaitos, į kurią leidžiama atlikti mokėjimą, numeris.
- Nustatyti, jog Turto arešto aktų registras turtą identifikuojantį kodą gali gauti ne tik iš susijusių registru, bet ir informacinių sistemų (pvz. Transporto priemonių savininkų apskaitos informacinės sistemos).
- Nustatyti tvarką, kaip registre turi būti tvarkomi turto arešto aktų duomenys, kad būtų galima identifikuoti, kuris areštas taikytas siekiant užtikrinti galimą turto konfiskavimą ir (ar) nusikalstamu būdu įgyto turto išsaugojimą ir grąžinimą savininkui, ir kuris areštas taikytas siekiant užtikrinti civilinį ieškinį.
- Nustatyti, kad Turto arešto aktų registrai duomenis teikia ne tik registrai, bet ir informacinės sistemos.

MVPD projektu siūloma nustatyti, kad tam tikros MVPD aprašo nuostatos, susijusios su neišieškomų sumų nustatymu, būtų taikomos ne tik skolininkams fiziniams, bet ir juridiniams asmenims, taip pat – neišieškomas sumas nustatant pagal iš TAAR gautus duomenis.

PLAIS aprašo projektu siūloma šio aprašo nuostatas suderinti su MVPD aprašu ir nustatyti, kad būtų taikoma ne didžiausia iš pateiktų, bet vėliausiai nustatyta neišieškoma suma.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Projektams įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės, TAAR pakeitimus atliks šio registro tvarkytojas valstybės įmonė Registrų centras.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektai derinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija, Muitinės departamentu, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Lietuvos banku, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos antstolių rūmais, valstybės įmone Registrų centru, Lietuvos bankų asociacija, Asociacija Lietuvos kredito unijos, Lietuvos centrinė kredito unija, Valstybės įmone „REGITRA“. Projektai buvo patikslinti atsižvelgiant į valstybės įmonės Registrų centro ir Lietuvos bankų asociacijos pastabas. Į vieną Lietuvos bankų asociacijos pastabą neatsižvelgta, išsamūs argumentai, dėl kurių į pastabą neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektai svarstyti 2024 m. balandžio 23 d. Tarpinstituciniame pasitarime, projektams pastabų ir pasiūlymų nebuvo. TAAR nuostatų projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kipras Mensevičius

Viešojo valdymo grupė, konsultantas kompiuterių sistemų klausimais